

Teaching Troubled Torah:

Pathways Towards Safety and Healing?

Aviva Richman – richman@hadar.org

Ta'anit Esther 2023

Section 1: Remembering Vulnerability, An Ongoing Imperative

1. Shemot 17:16	1. שמות יז:טז
And he said: The hand upon the throne of God; God will have war with Amalek from generation to generation.	וַיֹּאמֶר, כִּי-יָד עַל-כִּסֵּי יְהוָה, מִלְחָמָה לִיקוּק, בְּעַמְלֵק--מִדֹּר, דֹּר.
2. Devarim 25:17-19	2. דברים כה:יז-יט
¹⁷ Remember what Amalek did to you on your journey, after you left Egypt— ¹⁸ how, undeterred by fear of God, he surprised you on the march, when you were famished and weary, and cut down all the stragglers in your rear. ¹⁹ Therefore, when the Lord your God grants you safety from all your enemies around you, in the land that the Lord your God is giving you as a hereditary portion, you shall blot out the memory of Amalek from under heaven. Do not forget!	¹⁷ זְכוֹר, אֶת אֲשֶׁר-עָשָׂה לְךָ עַמְלֵק, בַּדֶּרֶךְ, בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם. ¹⁸ אֲשֶׁר קָרָךְ בַּדֶּרֶךְ, וַיַּזְנִיב בְּךָ כָּל-הַנִּחָשִׁים אַחֲרֶיךָ--וְאַתָּה, עֵיף וְיָגַע; וְלֹא יָרָא, אֱלֹהִים. ¹⁹ וְהָיָה בְּהֵיטֵךְ יִקְוֶה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל-אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב, בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יִקְוֶה-אֱלֹהֶיךָ נֵתָן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ--תִּמְחָה אֶת-זֵכֶר עַמְלֵק, מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם; לֹא, תִשְׁכַּח.

3. Mekhilta d. R. Shimon b. Yohai 17:8	3. מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי פרק יז:ח
<i>Amalek came. R. Yehoshua said: they entered under the clouds of glory and snatched people from Israel and killed them, as it says You were tired and worn out and [Amalek] didn't fear God. Others say: and didn't fear God - that refers to Israel...</i>	ויבא עמלק ר' יהושע אומ' שהיה נכנס תחת ענני כבוד וגונב נפשות מישר' והורגן שנא' ואתה עיף ויגע וגומ' (דב' כה יח) אחרים אומ' ולא ירא אלקים (שם) זה [ישר']...

4. Shulamit ha-Levy, <i>Ot Hevel</i> (Mark of Abel) Poetry Collection, Epilogue	
Who Made Me According to His Will The scent marking male territory crouches next to the throne of God. He re-members that we are but dust. Ground of the earth. Intentional versus unintentional [sins] You discern. Will/desire versus coercion/rape.	שעשני כרצוני ריח סמון טריטוריה זכרית רובץ על-יד כס קיה. זכור כי עפר אנחנו. קרקע עולם. הזדונות והשגגות אתה מכיר. הרצון והאנס.

5. Talmud Bavli Sanhedrin 74b	5. תלמוד בבלי סנהדרין עד:
But Esther was in public [so she should have been willing to die rather than commit a sexual sin]! Abaye said: Esther was ground of the earth.	והא אסתר פרהסיא הוא! - אמר אביי: אסתר קרקע עולם היתה.

6. R. YomTov ben Avraham Asevilli, Seville, 13th C	6. ריטבא כתובות נא:
The clearest explanation of all is that it is not referring specifically to the kingdom of Ahashverosh, but him and anyone like him, as he was a “lover of woman,” and anyone in his kingdom who raped a woman didn’t care about it... therefore anyone taken captive by Ahashverosh was considered like a captive, where the presumption is that the sex act occurred under coercion, and the fact that they didn’t scream is because there was no one to save them....	...והמחזור שבכולם דמלכות אחשורוש לאו דוקא אלא הוא וכיוצא בו שהיה אוהב נשים וכל שאונס אשה במלכותו לא היה מקפיד, אבל בן נצר היה ליסטים שמלך ... היה מקפיד מאד על הזימה, והיה בזה דומה לנבוכדנצר שהיה מכריז במלחמותיו הזהרו בנשותיהן של אלו שאלהיהם שונא זמה הוא וכדאיתא במדרש (איכ"ר פ"ה ,) הילכך שבויי אחשורוש הרי הן כשביות דחזקתן נבעלו באונס ומה שלא צווחו מפני שלא היה להן מצילי...

Section 2: The Complicated Roots of Dan l’Caf Zechut

Mishnah Avot 1:6	משנה מסכת אבות או
Yehoshua ben Perachia says, "Make for yourself a rabbi, acquire for yourself a study-partner, and judge every person on the scale of innocence.	יְהוֹשֻעַ בֶּן פְּרָחְיָה אוֹמֵר, עֲשֵׂה לָךְ רַב, וְקַנֵּה לָךְ חֵבֵר, וְהוֹי דִּן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת:

2. Babylonian Talmud, Shabbat 127b	
One who engages in dan l’caf zechut will receive dan l’caf zechut . And there was an incident involving a certain person who descended from the Upper Galilee and was hired to work for a certain homeowner in the South for three years. On the eve of the Day of Atonement, he said to the homeowner: Give me my wages, and I will go and feed my wife and children. The homeowner said to him: I have no money. He said to him: In that case, give me my wages in the form of produce. He said to him: I have none. The worker said	תנו רבנן הדין חבירו לכף זכות דנין אותו לזכות ומעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעל הבית אחד בדרום שלש שנים ערב יום הכפורים אמר לו תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני אמר לו אין לי מעות אמר לו תן לי פירות אמר לו אין לי תן לי קרקע אין לי תן לי בהמה אין לי תן לי כרים וכסתות אין לי הפשיל כליו לאחריו והלך לביתו בפחי נפש

to him: Give me my wages in the form of land. The homeowner said to him: I have none. The worker said to him: Give me my wages in the form of animals. He said to him: I have none. The worker said to him: Give me cushions and blankets. He said to him: I have none. The worker slung his tools over his shoulder behind him and went to his home in anguish.

After the festival of Sukkot, the homeowner took the worker's wages in his hand, along with a burden that required three donkeys, one laden with food, one laden with drink, and one laden with types of sweets, and went to the worker's home. After they ate and drank, the homeowner gave him his wages. The homeowner said to him: When you said to me: Give me my wages, and I said: I have no money, of what did you suspect me? The worker answered, I said: Perhaps the opportunity to purchase merchandise inexpensively presented itself, and you purchased it with the money that you owed me. The homeowner asked: And when you said to me: Give me animals, and I said: I have no animals, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps the animals are hired to others. The homeowner asked: When you said to me: Give me land, and I said: I have no land, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps the land is leased to others. The homeowner asked: And when you said to me: Give me produce, and I said: I have no produce, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps they are not tithed, and that was why you could not give them to me. The homeowner asked: And when I said: I have no cushions or blankets, of what did you suspect me? The worker answered: I said: Perhaps he consecrated all his property to the Temple. The homeowner said to him: I swear by the

לאחר הרגל נטל בעל הבית שכרו בידו ועמו משוי שלשה חמורים אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים והלך לו לביתו אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו אמר לו בשעה שאמרת לי תן לי שכרי ואמרתי אין לי מעות במה חשדתני אמרתי שמא פרקמטיא בזול נדמננה לך ולקחת בהן ובשעה שאמרת לי תן לי בהמה ואמרתי אין לי בהמה במה חשדתני אמרתי שמא מושכרת ביד אחרים בשעה שאמרת לי תן לי קרקע ואמרתי לך אין לי קרקע במה חשדתני אמרתי שמא מוחכרת ביד אחרים היא ובשעה שאמרתי לך אין לי פירות במה חשדתני אמרתי שמא אינן מעושרות ובשעה שאמרתי לך אין לי כרים וכסתות במה חשדתני אמרתי שמא הקדיש כל נכסיו לשמים אמר ליה העבודה כך היה הדרתי כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה וכשבאתי אצל חברי בדרום התירו לי כל נדרי ואתה כשם שדנתני לזכות המקום ידין אותך לזכות

Temple service that it was so! I consecrated all my property because of Hyrcanus, my son, who did not engage in Torah study. And when I came to my fellows in the South they dissolved all my vows. And you, just as you judged favorably, so may God judge you favorably.

There was an incident involving a certain pious man who redeemed a young Jewish woman from captivity. When they arrived at the inn he had her lie beneath his feet. The next day, he descended, and immersed in a ritual bath, and taught his students. And the pious man said to his students: When I had her lie beneath my feet, of what did you suspect me? They said to him: We said: Perhaps there is a student among us whose conduct is not established before the rabbi. He said to them: When I descended and immersed, of what did you suspect me? They answered: Perhaps due to the exertion of travel, the rabbi experienced a seminal emission. He said to them: I swear by the Temple service that it was so! And you, just as you judged me favorably, so may God judge you favorably.

Once there was a certain matter needed by Torah scholars with certain matron with whom all the prominent people of Rome kept company. They said: Who will go? Rabbi Yehoshua said to them: I shall go. Rabbi Yehoshua and his students went. When they arrived at the entrance of her house, he removed his tfilin at a distance of four cubits, and entered, and locked the door in front of his students. After he emerged, he descended and immersed in a ritual bath, and taught his students. And he said to his students: When I removed tfilin, of what did you suspect me? They said to him, we said: The rabbi must hold that sacred items may not enter a place of

תנו רבנן מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת בת ישראל ולמלון השכיבה תחת מרגלותיו למחר ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר להן בשעה שהשכבתיה תחת מרגלותי במה חשדתוני אמרנו שמא יש בנו תלמיד שאינו בדוק לרבי בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדתוני אמרנו שמא מפני טורח הדרך אירע קרי לרבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לכף זכות המקום ידין אתכם לכף זכות

תנו רבנן פעם אחת הוצרך דבר אחד לתלמידי חכמים אצל מטרוניתא אחת שכל גדולי רומי מצויין אצלה אמרו מי ילך אמר להם רבי יהושע אני אלך הלך רבי יהושע ותלמידיו כיון שהגיע לפתח ביתה חלץ תפיליו ברחוק ארבע אמות ונכנס ונעל הדלת בפניהן אחר שיצא ירד וטבל ושנה לתלמידיו ואמר להן בשעה שחלצתי תפילין במה חשדתוני אמרנו כסבור רבי לא יכנסו דברי קדושה במקום טומאה בשעה שנעלתי במה חשדתוני אמרנו שמא דבר מלכות יש בינו לבינה בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדתוני אמרנו שמא ניתזה

impurity. He asked: When I locked the door, of what did you suspect me? They said to him: We said: Perhaps there is a royal matter that between him and her. Rabbi Yehoshua asked: When I descended and immersed, of what did you suspect me? They said to him, we said: Perhaps a bit of spittle sprayed from her mouth onto the rabbi's clothes. Rabbi Yehoshua said to them: I swear by the Temple service that it was so! And you, just as you judged favorably, so may God judge you favorably.	צינורא מפיה על בגדיו של רבי אמר להם העבודה כך היה ואתם כשם שדנתוני לזכות המקום ידין אתכם לזכות:
---	--

sarahemulhern@gmail.com

Section Three: Modern Women's Midrash

Judges 11:39-40	
After two months' time, she returned to her father, and he did to her as he had vowed. She had never known a man. So it became a custom in Israel For the maidens of Israel to go every year, for four days in the year, and chant dirges for the daughter of Jephthah the Gileadite.	וְהָיָה מִקֶּץ שְׁנַיִם חֳדָשִׁים וּתְשֹׁב אֶל-אָבִיהָ וַיַּעַשׂ לָהּ אֶת-נִדְרוֹ אֲשֶׁר נָדָר וְהָיָא לֹא-יִדְעָה אִישׁ וְתִהְיֶה-חֶק בְּיִשְׂרָאֵל: מִיָּמִים וְיָמִימָה תִּלְכְּנָה בָנוֹת יִשְׂרָאֵל לְתַנּוֹת לְבַת-יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אַרְבַּעַת יָמִים בַּשָּׁנָה: {פ}

Tanot, Jephthah's Daughter, Rivka Lubitch	
She was an only child, he had no other son or daughter (Judg 11:34). The Shekhinah said to Jephthah's daughter: Jephthah had no progeny from you, and on earth they don't know that a woman has a name of her own, even without having a son or daughter. Sit with me in heaven, and weep for this. On earth they call you "Jephthah's daughter," and I will call you "Tanot."	'וְרַק הִיא יְחִידָה אֵין לוֹ מִמֶּנּוּ בֶן אוֹ בַת' (שופטים יא, לד) אמרה לה השכינה לבת יפתח: לא היה לו, ליפתח, ממך בן או בת, ובארץ אינם יודעים שלאשה שם משלה, ואין היא צריכה לא בן ולא בת. שבי עמי במרומים, ובכי על זאת. בארץ קראו לך 'בת יפתח', ואני אקרא לך 'תַּנוֹת'.

And why was she called “Tanot”? Because it is written, And so since long ago, the daughters of Israel go to wail (letanot) for the daughter of Jephthah the Gileadite, four days a year (Judg 11:40). And they said, tanot does not mean wailing but is the name of Jephthah’s daughter. And what does she do? She sits in heaven and listens to the stories of the earthly daughters of Israel, and then sits by the Shekhinah and bewails their sorrows in Her ear, prays for them and pleads their righteousness.	ולמה נקרא שמה 'תנות'? לפי שנאמר 'מִיָּמִים יָמִימָה תִּלְכְּנָה בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, לְתַנּוֹת, לְבֵת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי אֲרִבַּעַת יָמִים בַּשָּׁנָה' (שופטים יא, מ). ואמרו אין 'לְתַנּוֹת' לשון בכי, אלא 'תנות' שמה של בת יפתח הוא. היא תנות היא בת יפתח. ומה עושה? יושבת במרומים, ושומעת סיפוריהן של בנות ישראל אשר בארץ, ואחר יושבת אצל השכינה ומְתַנֶּה באוזניה צרותיהן, מתפללת בעבורן ומלמדת עליהן זכות.
---	---

For Love is as Fierce as Death <i>Tamar Biala</i>	עֲזָה כְּמוֹת אֲהָבָה <i>תמר ביאלה</i>
Rav Yehudah said: Yet, let us fondly remember that man, and Hanania ben Hizkiyah was his name, if not for him, the book of Ezekiel would have been hidden away, for it contradicted things in the Torah. What did he do? They brought him three hundred kegs of oil, and he sat in an attic, and searched it with Midrash. (BT Hagiga 13a) Rabbi Aqiva said: God forbid! Not a single Israelite ever disagreed and said that the Song of Songs does not render one's hands impure, for all of eternity in its entirety is not as worthy as the day on which Song of Songs was given to Israel, for all the scriptures are holy, and the Song of Songs is the holy of holies. (Mishna, Yadaym 3:1) Tanot asked the <i>Shekhinah</i>: What did Yehezkel say that contradicted the Torah? She answered: He did not fulfill <i>be loving to your neighbor like yourself</i> (Lev. 19:18). For when he wanted to tell Israel how God chose them for a people and how they betrayed Him, and to comfort them – that terrible things would befall them one day out of the blue and	אמר רב יהודה: ברם, זכור אותו האיש לטוב, וחנניה בן חזקיה שמו, אלמלא הוא נגנז ספר יחזקאל, שהיו דבריו סותרין דברי תורה. מה עשה? העלו לו שלוש מאות גרבי שמן, וישב בעלייה ודרשו. (בבלי חגיגה, יג ע"א) אמר רבי עקיבא: חס ושלום לא נחלק אדם מישראל על שיר השירים שלא תטמא את הידים, שאין כל העולם כולו כדאי כיום שניתן בו שיר השירים לישראל, שכל כתובים קדש ושיר השירים קודש קדשים. (משנה ידים, ג, א) שאלה תנות לשכינה: מה היו אותם דברי יחזקאל שסותרין דברי תורה? השיבה לה: שלא קיימו בנשים 'וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כָּמוֹךָ' (ויקרא יט, יח). שכשבקש לומר להם לבני ישראל כיצד בחר ה' בם לעם וכיצד בגדו בו, ולנחמם - שיבואו צרות שלהם יום

they will again be loved by Him – he told them all this through a parable, and that parable, it was cruel and humiliated the women of the world.

Tanot asked: And what were the three hundred kegs of oil that they brought up to him, to Hananiah ben Hizkiyah, that he would interpret Yehezkel?
She said: They brought him the Song of Songs, as is written, *Your ointments smell sweet, your name is like finest oil, that is why the maidens love you* (Cant. 1:3).

Tanot asked: And how can one interpret Yehezkel with Shir Ha-Shirim?
The *Shekhinah* answered: Yehezkel said: *You were still naked and bare when I passed by you and saw that your time for love had arrived, So I spread my robe over you and covered your nudity and I swore a covenant to you – declares the Lord God – and so you were mine.* (Ezek. 16:7-8)
Comes Shir Ha-Shirim and says: *Let's rise early to the vineyards, we'll see if the vine has flowered, if the pomegranates have bloomed, there I'll give my love to you.* (Cant. 7:13)

Yehezkel said, *Like mother, like daughter; you are your mother's daughter, she who rejected her man and children,* (Ezek. 16:44-45)
Comes Shir Ha-Shirim and says, *Till I brought him to my mother's house, to the chamber of she who conceived me* (Cant. 3:4) *I would lead you, I would bring you to my mother's house* (Cant. 8:2) *Under the apple tree I roused you, it was there your mother conceived you* (Cant. 8:5)

Yehezkel said: *I clothed you...wound fine linen about your head, and dressed you in silks* (Ezek. 16:10)
Comes Shir Ha-Shirim and says: *Let me see your face* (Cant. 2:14) *Turn back, turn back that we might gaze upon you* (Cant. 7:1).

Yehezkel said: *And you will be too ashamed to open your mouth again* (Ezek. 16: 63).

אחד לתומם ויהיו שוב אהובים עליו יתברך - סיפר להם אותו הענין בלשון משל, ואותו משל, אכזרי היה ומבייש נשים שבעולם.

שאלה תנות: ומהם שלוש מאות גרבי שמן שהעלו לו, לחנניה בן חזקיה, שידרוש את יחזקאל?
השיבה לה: שהעלו לו את שיר השירים שנאמר 'לְרִיחַ שְׁמֶיךָ טוֹבִים שְׁמֶן תִּזְרַק שְׁמֶךָ עַל כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבֹּוךָ' (שה"ש א, ג).

שאלה תנות: ומהי לדרוש יחזקאל עם שיר השירים?
השיבה לה השכינה:
אמר יחזקאל: 'וְאָעֲבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶךָ וְהִנֵּה עֵת דָּדִים וְאֶפְרֹשׁ כְּנָפֵי עָלֶיךָ וְאֶכְסֶה עֲרוֹתְךָ וְאֶשָּׁבַע לָךְ וְאָבֹוא בְּבְרִית אִתְּךָ נָאִם אֲדֹנָי ה' וְתָהִי לִי' (יחזקאל טז, ח)
בא שיר השירים ואמר: 'נִשְׁכַּמָּה לְכַרְמִים נִרְאָה אִם פָּרְחָה הַגָּפֶן פָּתַח הַסְּמֹדֶר הִנְצֹו הַרְמוֹנִים שֶׁם אֶתֵּן אֶת דִּדִּי לָךְ' (שה"ש ז, יג)

אמר יחזקאל: 'כָּאֵמָּה בְּתָה. בֵּת אִמִּי אֶת גְּעֻלַּת אִישָׁה וּבְנִיהָ' (יחזקאל טז, מד-מה)
בא שיר השירים ואמר: 'עַד שֶׁהִבֵּאתִיו אֶל בֵּית אִמִּי וְאֶל חֶדֶר הוֹרְתִי' (שה"ש ג, ד) 'אֶנְהַגֶּךָ אֲבִיָּאךָ אֶל בֵּית אִמִּי' (שה"ש ח, ב) 'תַּחַת הַתְּפֹחַ עוֹרְתִיךָ שְׁמָה חִבַּלְתָּךְ אִמִּי' (שה"ש ח, ה)

אמר יחזקאל: 'וְאֶלְבִּישְׁךָ ... וְאֶנְעֶלְךָ ... וְאֶחַבֶּשְׁךָ ... וְאֶכְסֶךָ ...' (יחזקאל טז, י)
בא שיר השירים ואמר: 'הֲרֵאִינִי אֶת מַרְאִיךָ' (שה"ש ב, יד) 'שׁוּבִי שׁוּבִי וְנִחַזֶּה בְּךָ' (שה"ש ז, א)

אמר יחזקאל: 'וְלֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹד פְּתִיחוֹן פֶּה' (יחזקאל טז, סג)

Comes Shir Ha-Shirim and says, *O you who linger in the garden, a lover is listening, let me hear your voice.* (Cant. 8:13)

Yehezkel said: *Now I will raise my arm against you...and give you over to your enemies* (Ezek. 16:27) *I will direct bloody and passionate fury against you; I will deliver you into their hands and they will tear down...and level...and strip you...and take...and gather a mob and pelt you with stones and pierce you with their swords...and punish you.* (Ezek. 16:38-41).

Comes Shir Ha-Shirim and says: *A king is held captive in the tresses* (Cant. 7:6) and says: *Let me be a seal upon your hand* (Cant. 8:6).

Yehezkel said: *Confident in your beauty and fame, you played the whore* (Ezek. 16:15).

Comes Shir Ha-Shirim and says: *If you don't know, O fairest of women, go out...* (Cant. 1:8) and added *Arise my darling, my fair one, come away!* (Cant. 2:10).

Yehezkel said: *I will establish my covenant with you* (Ezek. 16:62), and *Your beauty won you fame among the nations, perfected through the splendor which I bestowed on you – declares the Lord God* (Ezek. 16:14).

Comes Shir Ha-Shirim and says, *O would that you were my brother* (Cant. 8:1) and *My beloved is mine and I am his* (Cant. 2:16).

And so it was that the *Shekhinah* said to Tanot: *Draw me after you, narutzu- let's run!* (Cant. 1:4). Don't read it as *narutzu*, but rather *nirtzeh*, let's desire. For there is no love where there is no will, and there is no faithfulness where there is no trust, and all the Scriptures are holy and Shir Ha-Shirim is the holy of holies.

בא שיר השירים ואמר: 'הַשְּׁמִיעֵנִי
אֶת קוֹלְךָ' (שה"ש ב, יד) 'חֲבֵרִים
מִקְשִׁיבִים לְקוֹלְךָ הַשְּׁמִיעֵנִי' (שה"ש ח,
יג)

אמר יחזקאל: 'וְהִנֵּה נָטִיתִי יָדִי עָלֶיךָ
... וְאַתָּנָךְ בְּנֹפֶשׁ שְׂנְאוֹתֶיךָ' (יחזקאל
טז, כז) 'וְנִתְּתֶיךָ דָּם חֲמָה וְקִנְיָה
וְנִתְּתִי אֹתְךָ בְּיָדָם וְהָרְסוּ ... וְנִתְּצוּ ...
וְהַפְּשִׁיטוּ ... וְלָקְחוּ ... וְהָעֵלוּ עָלֶיךָ
קֶהֱל וְרָגְמוּ אוֹתְךָ בָּאֲבָן וּבִתְקוּךָ
בְּחִרְבוֹתָם ... וְעָשׂוּ בְּךָ שְׁפָטִים...' (יחזקאל טז, לח-מא)

בא שיר השירים ואמר: 'מֶלֶךְ אֶסּוּר
בְּרִהָטִים' (שה"ש טז, ו) ואמר 'שִׁימְנִי
... כְּחוֹתֶם עַל זְרוּעֶךָ' (שה"ש ח, ו)

אמר יחזקאל: 'וְתִבְטַחַי בִּפְיֶיךָ וְתִזְנִי
עַל שִׁמְךָ' (יחזקאל טז, טו) 'וְתִרְבִּי אֶת
תִּזְנוֹתְךָ לְהַכְעִיסֵנִי' (יחזקאל טז, כו)
בא שיר השירים ואמר: 'אִם לֹא
תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים צְאִי לָךְ'
(שה"ש א, ח) וְהוֹסִיף 'קוֹמִי לָךְ רַעֲיָתִי
יָפְתִי וְלִכְי לָךְ' (שה"ש ב, י)

אמר יחזקאל: 'וְהִקִּימְתִּי אִנִּי אֶת
בְּרִיתִי אִתְּךָ' (יחזקאל טז, סב) 'וַיֵּצֵא לָךְ
שֵׁם בְּגוֹיִם בִּפְיֶיךָ כִּי כָלִיל הוּא בְּהֶדְרִי
אֲשֶׁר שָׁמַתִּי עָלֶיךָ' (יחזקאל טז, יד)
בא שיר השירים ואמר: 'מִי יִתְּנֶךָ
כָּאֶח לִי' (שה"ש ח, א) 'דוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ'
(שה"ש ב, טז)

על כן אמרה לה שכינה לתנות:
'מִשְׁכְּנִי אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה' (שה"ש א, ד)
אל תקרי 'נְרוּצָה' אלא 'נְרָצָה' שאין
אהבה במקום שאין בו רצון ואין
נאמנות במקום שאין בו אמון וכל
הכתובים קודש ושיר השירים קודש
קודשים!